

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

VOORZITTER VAN DE DERDE KAMER

ARREST

nr. S/2014/0160 van 18 november 2014
in de zaak 1314/0670/SA/3/0636

In zake:

1. de heer **Jean WOUTERS**
2. mevrouw **Martine ROSENFELD**

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaten Thomas EYSKENS en Arne VANDAELE
kantoor houdende te 1000 Brussel, Bischoffsheimlaan 36
waar woonplaats wordt gekozen

verzoekende partijen

tegen:

de **GEWESTELIJKE STEDENBOUWKUNDIGE AMBTENAAR** van het
departement RWO, afdeling Vlaams-Brabant

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Michel VAN DIEVOET
kantoor houdende te 1000 Brussel, Wolstraat 56
waar woonplaats wordt gekozen

verwerende partij

*Tussenkomen
de partij:*

de nv **BASE COMPANY**

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaten Günther L'HEUREUX en Roel MEEUS
kantoor houdende te 1200 Brussel, Gulledele 96 bus 3
waar woonplaats wordt gekozen

I. VOORWERP VAN DE VORDERING

De verzoekende partijen vorderen met een aangetekende brief van 25 juni 2014 de schorsing van de tenuitvoerlegging en de vernietiging van de beslissing van de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar van het departement RWO, afdeling Vlaams-Brabant van 9 april 2014, waarbij aan de tussenkomen partij een stedenbouwkundige vergunning wordt verleend voor het bouwen van een nieuw zendstation voor mobiele communicatie.

De bestreden beslissing heeft betrekking op de percelen gelegen te 1780 Wemmel, De Limburg Stirumlaan 228 en met als kadastrale omschrijving 2de afdeling, sectie B, nr. 380 F.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

De verwerende partij heeft een nota betreffende de vordering tot schorsing ingediend en heeft een afschrift van het administratief dossier neergelegd. De repliek van de tussenkomende partij betreffende de vordering tot schorsing is vervat in haar verzoekschrift tot tussenkomst.

De partijen zijn opgeroepen voor de openbare zitting van 23 september 2014, waar de vordering tot schorsing werd behandeld.

Kamervoorzitter Filip VAN ACKER heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Arne VANDAELE die verschijnt voor de verzoekende partijen, advocaat Filip VAN DIEVOET die loco advocaat Michel VAN DIEVOET verschijnt voor de verwerende partij en advocaat Roel MEEUS die verschijnt voor de tussenkomende partij, zijn gehoord.

Titel IV, hoofdstuk VIII van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) betreffende de Raad voor Vergunningsbetwistingen en het Besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2012 houdende de rechtspleging voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen (Procedurebesluit) zijn toegepast.

III. TUSSENKOMST

De nv BASE COMPANY verzoekt met een aangetekende brief van 1 september 2014 om in het geding te mogen tussenkomen.

De voorzitter van de derde kamer heeft met een beschikking van 3 september 2014 de tussenkomende partij toegelaten om tussen te komen in de debatten betreffende de vordering tot schorsing en vernietiging.

Een uitspraak over de ontvankelijkheid van de tussenkomst is evenwel slechts aan de orde wanneer de voorwaarden om de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing te bevelen, zijn vervuld. Zoals hierna zal blijken, is dit niet het geval.

IV. FEITEN

Op 1 oktober 2013 (datum van het ontvangstbewijs) dient de tussenkomende partij bij de verwerende partij een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor *“het bouwen van een nieuw zendstation voor mobiele communicatie voor het netwerk Base Company en Mobistar”*.

De aanvraag bestaat uit drie tripleband antennes en drie schotelantennes voor de tussenkomende partij en drie antennes en drie schotelantennes voor de operator MOBISTAR die zullen geplaatst worden op het dak van een appartementsgebouw. De bijhorende technische installaties worden op het dak geplaatst.

Het perceel is volgens de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 7 maart 1977 vastgestelde gewestplan ‘Halle-Vilvoorde-Asse’, gelegen in woongebied.

Het perceel is niet gelegen in een gebied waarvoor een goedgekeurd bijzonder plan van aanleg geldt, noch binnen de omschrijving van een behoorlijk vergunde, niet-vervallen verkaveling.

Het perceel is eveneens gelegen binnen de grenzen van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel', goedgekeurd met een besluit van de Vlaamse Regering van 16 december 2011.

Naar aanleiding van het openbaar onderzoek, georganiseerd van 29 oktober 2013 tot en met 27 november 2013, worden 68 identieke bezwaarschriften ingediend.

Onroerend Erfgoed deelt op 21 oktober 2013 mee dat haar advies niet vereist is.

De FOD Mobiliteit en Vervoer brengt op 7 november 2013 een voorwaardelijk gunstig advies uit.

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Wemmel verleent op 4 december 2013 het volgende ongunstig advies:

“ ...

Beoordeling van de goede ruimtelijke ordening

De totale hoogte van het gebouw wordt opgetrokken met meer dan 6m. Dit op een reeds uitzonderlijk hoog gebouw volgens de gemeentenormen.

De ingediende bezwaren betreffende esthetiek en gezondheid worden weerhouden.

De aanvraag wordt ongunstig geadviseerd.

Algemene conclusie

Om bovenvernoemde redenen is het ingediende project planologisch en stedenbouwkundig-architecturaal niet verantwoord.

...”

De verwerende partij beslist op 9 april 2014 een stedenbouwkundige vergunning te verlenen onder voorwaarden. De verwerende partij motiveert haar beslissing als volgt:

“ ...

Na onderzoek van de bezwaren en opmerkingen worden volgende standpunten hieromtrent ingenomen:

- het basisstation wordt op voldoende afstand van de randen van het gebouw geplaatst. De afstand tot de achterste rand is beperkt, maar doordat het perceel volledig ingenomen wordt door de constructies is de afstand tot de achterste perceelsgrens voldoende groot. Het zendstation kan niet waargenomen worden vanop het straatniveau. Dit bezwaar wordt niet weerhouden.

- het besluit van de Vlaamse regering van 19 november tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 inzake de normering van vast en tijdelijk opgestelde zendantennes voor elektromagnetische golven tussen 10 Mhz en 10 Ghz, legt gezondheidsnormen vast die vele malen strenger zijn dan die van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO).

De aanvraag voldoet aan deze waarden. Op die wijze wordt het voorzorgsprincipe volledig gerespecteerd. De vergunningverlenende overheid kan er in alle redelijkheid van uitgaan dat het gezondheidsaspect voldoende onder controle is.

Dit bezwaar wordt niet weerhouden.

...

Beoordeling van de goede ruimtelijke ordening

...

- functionele inpasbaarheid

Uit bijgevoegd alternatievenonderzoek blijkt dat de voorliggende plaats, de best

mogelijke locatie is. De antennes worden geplaatst op een bestaand gebouw en zijn planologisch in overeenstemming. De aanvraag is functioneel aanvaardbaar.

- mobiliteitsimpact

De aanvraag heeft geen impact op de mobiliteit

- Schaal en visueel-vormelijke elementen

De totale hoogte van het zendstation met bijhorende antennes op het appartementsgebouw bedraagt +/- 21.65m. Het zendstation zelf heeft een hoogte van 3.5m. Deze hoogte is slechts plaatselijk en niet over het gehele dakoppervlakte. Doordat de antennes en bijhorende installaties zich op voldoende afstand van de randen van het gebouw bevinden en op voldoende afstand van de perceelsgrenzen, zal dit zendstation nauwelijks waarneembaar zijn in het straatbeeld. Bijgevolg is het gevraagde aanvaardbaar.

- ruimtegebruik en bouwdichtheid

Het zendstation wordt geplaatst op een bestaand gebouw en neemt een beperkte oppervlakte in.

Het gevraagde is aanvaardbaar.

- cultuurhistorische aspecten

Niet van toepassing

- het bodemreliëf

Er worden geen wijzigingen aangebracht aan het reliëf en heeft bijgevolg geen impact op het reliëf.

-hinderaspecten, gezondheid, gebruiksgenot en veiligheid in het algemeen

Het besluit van de Vlaamse regering van 19 november 2010 tot wijziging van het Besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 inzake de normering van vast en tijdelijk opgestelde zendantennes voor elektromagnetische golven tussen 10 Mhz en 10 Ghz, legt gezondheidsnormen vast die vele malen strenger zijn dan die van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO).

De aanvraag voldoet aan deze waarden. Op die wijze wordt het voorzorgsprincipe volledig gerespecteerd. De vergunningverlenende overheid kan er in alle redelijkheid van uitgaan dat het gezondheidsaspect voldoende onder controle is.

Algemene conclusie

De aanvraag is planologisch conform en voldoet aan de verdere vereisten van een goede ruimtelijke plaatselijke ordening. Gezondheids- en andere risico's zijn onderzocht en zoveel mogelijk beheerst.

...

2° de volgende voorwaarden na te leven:

- de voorwaarden opgelegd in het advies van de FOD Luchtvaart d.d. 07/11/2013...

..."

Dit is de bestreden beslissing.

V. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT SCHORSING

De tussenkomende partij betwist het belang van de verzoekende partijen bij de voorliggende vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging en tot vernietiging van de bestreden beslissing en bijgevolg de ontvankelijkheid ervan.

De Raad is echter van oordeel dat de excepties van de tussenkomende partij slechts onderzocht en beoordeeld dienen te worden wanneer de voorwaarden om de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing te bevelen, zijn vervuld. Zoals hierna zal blijken, is dit niet het geval.

VI. ONDERZOEK VAN DE VORDERING TOT SCHORSING

Luidens artikel 4.8.18, §2, eerste lid VCRO kan de Raad de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing enkel bevelen als de onmiddellijke tenuitvoerlegging van die beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokken en als de verzoekende partijen ernstige middelen aanvoeren die de vernietiging van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden.

A. Moeilijk te herstellen ernstig nadeel

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partijen omschrijven het moeilijk te herstellen ernstig nadeel dat zij menen te lijden als volgt:

“ ...

Verzoekers wijzen er vooreerst op dat zij ernstige gezondheidsrisico's lopen, nu op het zendstation niet minder dan twee zendantennes worden geïnstalleerd, en amper 180 meter verder reeds een andere zendantenne staat geïnstalleerd. Wat het gezondheidsrisico betreft, was Uw Raad in een andere procedure reeds van oordeel dat

...

Welnu, uit de bespreking van het tweede middel volgt dat verwerende partij geenszins een adequaat onderzoek naar het gezondheidsrisico heeft gevoerd, nu het conformiteitsattest geen enkele informatie bevat met betrekking tot het gecumuleerde stralingsgevaar van de drie antennes samen (zijnde de twee antennes die op de bouwplaats zouden worden geïnstalleerd, en de bestaande antenne aan de Prins Boudewijnlaan 12).

Daarenboven is het voor verzoekers geenszins mogelijk om in te schatten, op de plaats waar zij wonen, of de maximale stralingsnorm van 3 V/m al dan niet is bereikt. Zoals zal blijken bij de bespreking van het tweede middel, worden er voor het meten van de straling dempingsfactoren gebruikt, die echter niet worden gemotiveerd, waardoor het niet duidelijk is of de maximale norm van 3V/m werd gerespecteerd. Het conformiteitsattest biedt dienaangaande geen enkele motivering om te besluiten dat deze norm inderdaad niet werd bereikt.

Ten derde is het moeilijk te herstellen ernstig nadeel ook gegrond in het voorzorgsbeginsel en het gezondheidsrisico. De gevolgen van radiofrequentiestralen in de literatuur zijn immers heel onduidelijk.

Dit blijkt heel duidelijk uit de lezing van de “Reguleringsimpactanalyse betreffende de reglementering van de normering van vast opgestelde zendantennes voor elektromagnetische golven tussen 10 Mhz en 10 Ghz” (hierna “Reguleringsimpactanalyse”), die werd opgesteld in het kader van de goedkeuring van het besluit van 19 november 2013. In de conclusie van deze analyse wordt als volgt gesteld:

“Er is dan ook op korte termijn behoefte aan een wettelijk kader voor de normering van stralingsniveaus van vast opgestelde zendantennes en voor de handhaving ervan. Er zijn immers aanwijzingen of vermoedens van gezondheidseffecten door niet-ioniserende straling van zendmasten, gsm's, e.a. (WHO 1993, ICNIRP, 1998, Hoge Gezondheidsraad, 2009, SCHENIR, 2009).”

Zo heeft de “International Agency for Research on Cancer (IARC)”, die geaffilieerd is met de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) elektromagnetische straling, inclusief elektromagnetische straling van draadloze telefoons, in Groep 2B gerangschikt, dit is de klasse van stoffen die “mogelijk carcinogeen voor mensen” zijn.

Op die manier wordt elektromagnetische straling op dezelfde hoogte gerangschikt als lood, acetaldehyde en aidsremmers .

Men zou hiertegen onterecht argumenteren dat de huidige normering zelf voldoende garantie geeft dat er geen schadelijke straling kan plaatsvinden. De Raad van State heeft in een recent arrest geoordeeld dat er, in een procedure betreffende een zendmast in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, sprake was van een moeilijk te herstellen en ernstig nadeel, gelet op de gebrekkige wetenschappelijk kennis terzake, en dit niettegenstaande de toepasselijke Brusselse regelgeving, die nog strenger is dan de regelgeving in het Vlaamse Gewest :

“Overwegende dat de invloed op de gezondheid van straling veroorzaakt door telefoonantennes het voorwerp uitmaakt van controverses in de medische milieus; dat het niet aan de Raad van State toekomt om dergelijke controverses te beslechten; dat hij enkel kan vaststellen dat er elementen bestaan die redelijkerwijze toelaten om te besluiten dat er een risico voor de gezondheid bestaat, zelfs indien de bestaande of voorgenomen normen in deze materie zouden gerespecteerd worden; dat uit de de stukken van het administratief dossier blijkt dat een deel van de medische wereld een risico voor de gezondheid voorziet voor een blootstelling vanaf 0,6 V/m, of zelfs 0,2 V/m voor bepaalde personen; dat zelfs indien de norm vastgesteld in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zeer laag is tegenover de normen in andere gewesten of andere landen, die norm nog ruim hoger is dan deze andere normen; dat, opdat de Raad van State een administratieve handeling kan schorsen, het nadeel niet zeker moet zijn ; dat het volstaat dat het risico op een nadeel plausibel is ; dat dit het geval is wanneer het vaststaat dat een straling hoger dan wat door een deel van de medische wereld neervalt op een deel van de woning van de verzoekster, en vooral op het venster van haar kind; dat dit risico tegelijkertijd een inbreuk vormt op de bescherming van de gezondheid gewaarborgd door artikel 23, derde alinea, 2° van de Grondwet en op het recht op bescherming van een gezond milieu, beschermd door artikel 23, 3° van dezelfde alinea ; dat de uitvoering van de bestreden akte een moeilijk te herstellen ernstig nadeel dreigt te vormen. »

Verzoekers wijzen ten vierde ook op het esthetisch nadeel. Meer bepaald betwisten zij de conclusie van verwerende partij, die in de bestreden beslissing zonder enige verdere motivering, stelt dat het zendstation niet van de begane grond zichtbaar zal zijn. In de fotoreportage, opgenomen als stuk 18, wordt duidelijk aangetoond dat de technische ruimte nu al zichtbaar is vanop de begane grond. Logischerwijze zullen ook de antennes, waarvan de hoogte 3 m. 74 bedraagt, vanop de begane grond zichtbaar zijn.

Ten slotte zal het geplande zendstation het gebouw verhogen met meer dan zes meter, en dat terwijl het gebouw in kwestie reeds zeer hoog is, (vier verdiepingen en een teruggetrokken verdieping), en in de onmiddellijke omgeving slechts twee à drie dergelijke hoge gebouwen worden opgetrokken (De Limburg Stirumlaan 224, net naast het gebouw waarop de bestreden beslissing betrekking heeft, De Limburg Stirumlaan 222, twee huizen naast het desbetreffende gebouw, maar dan slechts gedeeltelijk met een vijfde bouwlaag, en De Limburg Stirumlaan 219, aan de overzijde van de straat).

In dergelijke dichtbebouwde omgeving moet met de nodige omzichtigheid worden omgesprongen om nieuwe constructies op de gebouwen toe te laten.

...

2.

De verwerende partij antwoordt hierop als volgt:

...

Met betrekking tot de zogenaamde gezondheidsrisico's inzake elektromagnetische golven van gsm-antennes merkt de verwerende partij op dat er door de verzoekende partijen geen enkel overtuigingsstuk wordt voorgelegd.

De Raad voor Vergunningsbetwistingen heeft reeds in 2012 geoordeeld dat het conformiteitsattest impliceert dat er geen mogelijke risico's zijn voor de gezondheid van de omwonenden.

...

In casu ligt een conformiteitsattest voor zodat er geen gezondheidsrisico's te vrezen zijn, en er alleszins geen sprake is van een ernstig nadeel in hoofde van de verzoekende partijen.

Bovendien is het nadeel op het eerste zich niet moeilijk te herstellen aangezien dergelijke antennes op redelijk eenvoudige wijze kunnen worden verwijderd.

Daarnaast moet worden vastgesteld dat de wettigheid van het conformiteitsattest en de bestreden beslissing in het kader van het MTHEN niet aan de orde is.

...

De argumentatie inzake de zogenaamde gecumuleerde effecten waarvan de verzoekende partijen gewag maken (cf. locatie aan de Prins Boudewijnlaan 12) en de vermeende onduidelijkheid van de berekeningen als mogelijk nadeel is bijgevolg te verwerpen.

Ten overvloede merkt de verwerende partij op dat de verzoekende partijen niet aantonen dat een stedenbouwkundige vergunning zou zijn verleend aan Mobistar voor de locatie aan de Prins Boudewijnlaan 12, zodat ook om deze reden de argumentatie met betrekking tot de zogenaamd gecumuleerde effecten moet worden verworpen.

Wat betreft het esthetisch nadeel merkt de verwerende partij wederom op dat geen enkel overtuigingsstuk wordt voorgelegd.

Er wordt door de verzoekende partijen slechts beweerd dat het zendstation met antennes van de “begane grond” zichtbaar zal zijn. Echter, een dergelijk esthetisch nadeel zal in hoofde van elke gebruiker van de openbare weg bestaan zodat het bezwaarlijk als een persoonlijk nadeel kan worden beschouwd. Het aangevoerde nadeel is evenmin te beschouwen als een ernstig of een moeilijk te herstellen nadeel. Er is immers geen sprake van een dermate verstoring van het visueel uitzicht dat moet worden gevreesd voor een ernstig nadeel.

...

3.

De tussenkomende partij voegt hieraan nog het volgende toe:

“ ...

De verwijzing van verzoekers naar het (alleenstaande) arrest nr. 221.496 van een Franstalige kamer van de Raad van State is dan ook niet pertinent. Uw Raad is de terzake bevoegde administratieve rechter en is van mening dat de afgifte van een conformiteitsattest meebrengt dat reeds door de bevoegde overheid terzake werd geoordeeld dat er zich geen gezondheidsrisico's stellen voor de omwonenden, zodat dit geen moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan opleveren.

Nu zowel tussenkomende partij (stuk 1) als Mobistar beschikken over een conformiteitsattest voor hun projectantennes, is het stralingsrisico aldus onder controle zodat dit niet weerhouden kan worden als een moeilijk te herstellen ernstig nadeel.

De verwijzing van verzoekers naar de zendinstallatie in de Prins Boudewijnlaan nr. 12 is evenmin pertinent. Vooreerst stelt tussenkomende partij vast dat verzoekers zichzelf tegenspreken waar zij beweren dat deze zendinstallatie zich ‘amper 180 meter verder’ zou bevinden van de projectsite. Op p. 3 van hun inleidend verzoekschrift schrijven verzoekers namelijk zelf dat de zendinstallatie in de Prins Boudewijnlaan nr. 12 ‘op amper 290 meter in vogelvlucht van de huidige bouwplaats’ gelegen is. Een afstand van 290m tussen beide sites is inderdaad een correcte inschatting. Deze afstand is aanzienlijk, zodat de vermeende vrees voor gecumuleerde effecten met de site in de Prins Boudewijnlaan nr. 12 sterk gerelativeerd moet worden. In ieder geval maken verzoekers niet aannemelijk dat gezien de aanzienlijke afstand tot de site in de Prins Boudewijnlaan nr. 12 er sprake zou kunnen zijn van het vermeende ‘gecumuleerde stralingsgevaar’.

Meer algemeen worden de gecumuleerde effecten van antennes beheerst door de toepasselijke cumulatieve norm van 20,6 V/m (zie onder de bespreking van het tweede middel). Antennes dienen cumulatief aan deze norm te voldoen. Zoniet zijn zij in overtreding met de Vlaamse stralingsregelgeving, wat overigens een aspect van handhaving en niet van vergunning uitmaakt. De gecumuleerde effecten van de antennes worden hierdoor binnen een bepaalde limiet gehouden en zijn zodoende onder controle, zodat hier geen sprake kan zijn van enige hinder voor verzoekers. Hun kritiek behelst in hoge mate wettigheidskritiek (zie onder de bespreking van het tweede middel), wat hen geen moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan opleveren.

Ook de kritiek op de gehanteerde norm van 3 V/m per antenne komt neer op wettigheidskritiek (zie onder de bespreking van het tweede middel). Dit kan geen moeilijk te herstellen ernstig nadeel uitmaken.

De verwijzing vanwege verzoekers naar de reguleringsimpactanalyse in het kader van de goedkeuring van de Vlaamse stralingsregelgeving en naar de bevindingen van het International Agency for Research and Cancer (IARC) zijn niet pertinent. De betreffende reguleringsimpactanalyse die in het kader van de Vlaamse stralingsregelgeving is uitgevoerd, heeft met de uiteindelijk aangenomen stralingsnormen precies geresulteerd in het benodigde wettelijk kader waardoor de gezondheidsrisico's onder controle zijn. Verzoekers brengen de aangehaalde documenten ook op geen enkele wijze in verband met de geldende stralingsnormen of met de concrete situatie van verzoekers. Er wordt op geen enkele wijze gepreciseerd waarom en hoe de aangehaalde documenten de geldende stralingsnormen op de helling zouden zetten. Hoedanook betreft dit louter wettigheidskritiek vanwege verzoekers die geen moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan uitmaken. Overigens kan de geciteerde reguleringsimpactanalyse de wettigheid van de Vlaamse stralingsnormen niet aantasten. Verder benadrukt tussenkomende partij nog dat de rangschikking van draadloze telefoons in groep 2B van mogelijk carcinogene stoffen vanwege het IARC louter betrekking heeft op draadloze telefoons, en niet op gsm-antennes. Deze rangschikking is dan ook nietszeggend met betrekking tot de projectantennes van tussenkomende partij.

Het aangevoerde hinderaspect van de toename van gezondheidsrisico's kan niet worden weerhouden als een moeilijk te herstellen ernstig nadeel.

Nopens de vermeende visuele hinder.

Inzake de aangevoerde visuele hinder verwijst tussenkomende partij naar haar uiteenzetting onder het gebrek aan belang in hoofde van verzoekers, die hier als integraal hernomen moet worden beschouwd. Tussenkomende partij benadrukt dat verzoekers vanuit hun woningen in de zijwaarts gelegen appartementsgebouwen geen uitzicht kunnen hebben op de projectsite die zich bovendien op 7m afstand van de voorgevel zal bevinden. Verzoekers beweren dit ook helemaal niet en voeren uitsluitend visuele hinder aan 'vanop de begane grond'. De foto's opgenomen in stuk 18 van verzoekende partijen geven evenmin een uitzicht weer vanuit de woningen van verzoekers. Er kan dus alleszins geen aantasting van het uitzicht vanuit de woningen van verzoekers als een moeilijk te herstellen ernstig nadeel worden weerhouden.

Voor wat betreft de bewering van verzoekers dat de projectsite zichtbaar zou zijn vanaf het straatniveau, herhaalt tussenkomende partij dat verzoekers moeilijk kunnen voorhouden persoonlijk gegriefd te zijn door de vermeende zichtbaarheid van gsm-antennes vanop de openbare weg op een appartementsgebouw waar zij geeneens vertoeven. Bovendien beweren verzoekers zelf dat de bestaande technische kast vandaag reeds zichtbaar zou zijn vanaf het straatniveau, zodat dit hinderaspect minstens al voor een deel gerealiseerd zou zijn. Wel vergissen verzoekers zich over de hoogte van de projectantennes: de plannen gevoegd bij de stedenbouwkundige vergunningsaanvraag tonen duidelijk aan deze hoogte 3,50m en geen 3,74m bedraagt.

Dat de vergunde installaties het appartementsgebouw 'met meer dan zes meter' zouden verhogen, zoals verzoekers beweren, is onjuist. Verzoekers nemen de hele installatie vanaf de dakrand in beschouwing. Nu de installatie op het hoogste punt een hoogte bereikt van 21,65m en de dakrand van het appartementsgebouw zich situeert op een hoogte van 15,25m, besluiten zij dat de installatie de hoogte van het gebouw verhoogt met meer dan 6m (6,40m om precies te zijn). Hierbij 'vergeten' verzoekers evenwel rekening te houden met de bestaande technische kast op het dak van het appartementsgebouw die in de projectsite geïntegreerd wordt. Deze technische kast bereikt een hoogte van 18,15m. Dit betekent dat de hoogte van het gebouw niet met

6,40m, maar slechts met 3,50m verhoogd wordt, namelijk de hoogte van de projectantennes die zullen worden bevestigd op de technische kast.

Overigens staven verzoekers hun bewering dat slechts 2 à 3 appartementsgebouwen in de onmiddellijke omgeving 4 à 5 verdiepingen tellen, aan de hand van geen enkel stuk. Deze bewering wordt tegengesproken door de foto's opgenomen in de stedenbouwkundige vergunningsaanvraag. In ieder geval is dit alles weinig pertinent, nu verzoekers niet betwisten dat de betrokken appartementsgebouwen aan nrs. 222, 224 en 228 van een dergelijke hoogte zijn en dat dit de bestaande toestand uitmaakt. Verwerende partij heeft in alle redelijkheid kunnen oordelen dat een toename van het hoogste punt van het appartementsgebouw – niet eens over de gehele oppervlakte, maar slechts door gsm-antennes – van 18,15m tot 21,65m niet onredelijk is en alleszins niet van aard is dat de stedenbouwkundige vergunning moest worden geweigerd.

Er moet worden besloten dat de aangevoerde visuele hinder geen moeilijk te herstellen ernstig nadeel uitmaakt.

...”

Beoordeling door de Raad

1.

In de memorie van toelichting wijst de decreetgever erop dat het begrip ‘moeilijk te herstellen ernstig nadeel’ eveneens wordt gehanteerd binnen het schorsingscontentieux van de Raad van State en dat vermeld begrip, voor wat de mogelijkheid tot schorsing in procedures voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen betreft, in diezelfde zin mag worden begrepen (*Parl. St. VI. Parl.*, 2008-2009, nr. 2011/1, p. 222, nr. 627). Opdat de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing door de Raad zou kunnen bevolen worden, moeten de verzoekende partijen doen blijken van een ernstig nadeel dat moeilijk te herstellen en bovendien persoonlijk is.

De verzoekende partijen dienen aan de hand van concrete en precieze gegevens aan te duiden waaruit enerzijds de ernst van het persoonlijke nadeel bestaat dat zij ondergaan of dreigen te ondergaan, wat inhoudt dat concrete en precieze aanduidingen moeten worden verschaft over de aard en de omvang van het nadeel dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de aangevochten beslissing kan berokkenen, en waaruit anderzijds het moeilijk te herstellen karakter van het nadeel blijkt.

Het moeilijk te herstellen ernstig nadeel, zoals vervat in artikel 4.8.18, §2, eerste lid VCRO, kan dan ook niet, minstens niet zonder meer, gelijkgeschakeld worden met de in artikel 4.8.11, §1, eerste lid, 3° VCRO bedoelde “rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen” die de verzoekende partijen kunnen ondervinden ingevolge een vergunningsbeslissing en die de verzoekende partijen desgevallend het rechtens vereiste belang bij de procedure verschaft. Bij de beoordeling van de ernst en het moeilijk te herstellen karakter van de ingeroepen nadelen kan de Raad bovendien alleen rekening houden met wat in dat verband in het verzoekschrift werd aangevoerd en met de bij dat verzoekschrift gevoegde stukken.

2.

Als moeilijk te herstellen ernstige nadelen die zij met de voorliggende vordering tot schorsing wensen te voorkomen, halen de verzoekende partijen aan dat zij ernstige gezondheidsrisico's lopen aangezien er geen adequaat onderzoek werd gevoerd naar het gecumuleerde stralingsgevaar van de drie antennes (twee aangevraagde en een bestaande op 180m verder) en de verzoekende partijen niet kunnen inschatten of de maximale stralingsnorm van 3 V/m is bereikt en aangezien er rekening moet gehouden worden met het voorzorgsbeginsel en de

onduidelijkheid over de gevaren van straling. Verder stellen de verzoekende partijen dat zij een esthetisch nadeel leiden omdat het zendstation zichtbaar is vanop de begane grond en dat het gebouw, dat al zeer hoog is, nog wordt verhoogd terwijl in de onmiddellijke omgeving zich maar twee à drie gebouwen bevinden met een vergelijkbare hoogte.

3.

Met betrekking tot het door de verzoekende partijen ingeroepen esthetisch nadeel, al dan niet aan te merken als visuele hinder, is de Raad van oordeel dat vermeld nadeel de voor schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing vereiste ernst ontbeert. Dit nog los van de vraag in hoeverre dit esthetisch nadeel voldoende persoonlijk is.

De verzoekende partijen slagen er naar het oordeel van de Raad immers niet in zulks aan te tonen. De verzoekende partijen leggen geen enkel stuk neer waaruit hun actuele uitzicht blijkt en tonen met andere woorden niet aan dat zij vanuit hun woning zicht hebben op de bouwplaats. De verzoekende partijen brengen enkel foto's bij met zicht op de technische ruimtes vanop het voetpad van de Limburg Stirumlaan. Het feit dat de verzoekende partijen in de naastliggende appartementsgebouwen wonen lijkt juist aan te tonen dat de verzoekende partijen geen uitzicht hebben op de bouwplaats en dus ook geen nadeel kunnen putten aan het feit dat het gebouw wordt verhoogd door het plaatsen van de zendinstallatie.

Het naar het oordeel van de Raad eerder occasioneel zicht van de verzoekende partijen vanaf het voetpad op de geplande installatie wordt, in zoverre het al als een voldoende persoonlijk nadeel kan aangemerkt worden, nu reeds in grote mate gedetermineerd door de aanwezigheid van de andere meergezinswoningen in de straat, de verstedelijkte omgeving die blijkt uit de luchtfoto's en door de reeds bestaande technische ruimte waarop de antennes zullen worden geplaatst. De verzoekende partijen kunnen dan ook bezwaarlijk voorhouden dat zij vanop de straat kunnen genieten van een ongestoord en esthetisch uitzonderlijk uitzicht, dat ernstig zal verstoord worden als gevolg van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing.

4.

In zoverre de verzoekende partijen verder, middels het invoeren van gezondheidsrisico's doordat het conformiteitsattest geen informatie bevat met betrekking tot het gecumuleerde stralingsgevaar, in essentie de wettigheid van de bestreden beslissing lijken te viseren, wenst de Raad op te merken dat de mogelijke onwettigheid van de bestreden beslissing een discussie over de grond van de zaak betreft en op zich bijgevolg geen nadeel voor de verzoekende partijen oplevert dat de voor de schorsing vereiste graad van ernst vertoont.

Minstens zal vastgesteld moeten worden dat de verzoekende partijen onvoldoende concretiseren dat de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing ernstige persoonlijke gezondheidsrisico's zal veroorzaken. Zij verwijzen weliswaar naar de "Reguleringsimpactanalyse" en naar een internationale aanbeveling, het vermeende gebrek aan wettelijkschappelijke kennis ter zake en het voorzorgsbeginsel, doch dit volstaat op zich evenwel niet om de gebeurlijke schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing te verantwoorden.

5.

Er is dan ook niet voldaan aan de in artikel 4.8.18, §2, eerste lid VCRO gestelde voorwaarde dat een bestreden vergunningsbeslissing slechts geschorst kan worden ter voorkoming van een moeilijk te herstellen ernstig nadeel. Deze vaststelling volstaat om de vordering af te wijzen.

B. Ernstige middelen

Aangezien in het vorige onderdeel wordt vastgesteld dat de verzoekende partijen niet voldoende aantonen dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing hen een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen, is een onderzoek naar de ernst van de middelen niet aan de orde.

OM DEZE REDENEN BESLIST DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. De Raad verwerpt de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing.
2. De zaak wordt voor de behandeling van de vordering tot vernietiging verwezen naar de tweede kamer, voorgezeten door mevrouw Hilde LIEVENS.
3. Het oorspronkelijke rolnummer wordt voor de behandeling van de vordering tot vernietiging gewijzigd in het rolnummer 1314/0670/SA/2/0636.
4. De uitspraak over de kosten wordt uitgesteld tot de beslissing over de vordering tot vernietiging.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting op 18 november 2014, door de Raad voor Vergunningsbetwistingen, derde kamer, samengesteld uit:

Filip VAN ACKER, voorzitter van de derde kamer,
met bijstand van
Katrien VISSERS, toegevoegd griffier.

De toegevoegd griffier, De voorzitter van de derde kamer,

Katrien VISSERS

Filip VAN ACKER